

✝ PETRU

PRIN MILA LUI DUMNEZEU,

ARHIEPISCOPUL CHIȘINĂULUI,

MITROPOLITUL BASARABIEI ȘI EXARHUL PLAIURILOR

Preacucernicului cler, preacuviosului cin monahal și preaiubiților credincioși din Sfânta și de Dumnezeu păzita Mitropoliei a Basarabiei.

HAR, MILĂ ȘI PACE DE LA HRISTOS DOMNUL,

IAR DE LA NOI,

ARHIEREȘTI BINECUVÂNTĂRI

**Preasfințiile Voastre, episcopi eparhioți,
Preacuvioși și Preacucernici părinți, slujitori ai sfintelor altare,
Iubiți frați și surori în Hristos-Domnul**

„Cuvântul S-a făcut trup și S-a sălășluit între noi, și noi am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har și de adevăr” (Ioan 1, 14).

Cu smerenie și bucurie sfântă prăznuim Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos, momentul unic al istoriei când Fiul lui Dumnezeu S-a făcut om pentru a aduce mântuirea întregii creații. Acest moment sfânt este temelia credinței noastre ortodoxe și izvorul iubirii dumnezeiești care ne îmbrățișează în fiecare clipă a vieții noastre.

Nașterea lui Hristos în Betleemul Iudeii este rodul ascultării Preasfintei Fecioare Maria și al lucrării Duhului Sfânt. Profețiile Vechiului Testament se împlinesc în chip minunat, iar cerul și pământul se unesc într-o cântare de slavă: *„Iată Fecioara va lua în*

pântece și va naște Fiu și vor chema numele Lui Emanuel, care se tâlcuiește: Cu noi este Dumnezeu”.¹

Sfântul Ioan Gură de Aur spune: *„Dumnezeu Se face om, ca pe om să-l facă dumnezeu. S-a smerit pe Sine, coborând la noi, ca să ne înalțe la El”.*² Această smerenie dumnezeiască ne arată calea iubirii care dăruiește fără rezerve și care aduce lumina într-o lume cufundată în întunericul păcatului.

Nașterea Pruncului Iisus este un dar de pace și bucurie pentru întreaga omenire. Îngerii cântă: *„Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!”.*³ Această pace, care vine din comuniunea cu Dumnezeu, trebuie să fie împlinită și în relațiile noastre cu semenii. Sfântul Apostol Pavel ne îndeamnă: *„Îmbrăcați-vă, dar, ca aleși ai lui Dumnezeu, sfinți și iubiți, cu milostivire, cu bunătate, cu smerenie, cu blândețe, cu îndelungă-răbdare. Îngăduiți-vă unii pe alții și iertați unul altuia”.*⁴

În acest an care a trecut, greu încercat, marcat de conflicte și suferințe, ne rugăm ca Pruncul Iisus să aducă pace în inimile tuturor și să ne unească în iubire frățească. Prin centrele de ajutorare deschise pe cuprinsul Mitropoliei Basarabiei, precum Casa de oaspeți *„Sfântul Iosif cel Milostiv”* din Chișinău, ne străduim să fim slujitori ai păcii și ai iubirii milostive.

Sfinții Părinți ne învață că taina Întrupării este o chemare la smerenie și recunoștință. Sfântul Grigorie de Nazianz spune: *„Cel fără de trup Se face trup, Cel mai presus de timp intră sub timp, Cel necuprins este cuprins, Fiul lui Dumnezeu Se face Fiu al Omului, pentru ca să ne facă pe noi fii ai lui Dumnezeu”.*⁵

Această smerenie trebuie să devină și virtutea noastră precum Sfântul Efrem Sirul ne îndeamnă: *„Coboară-te și tu împreună cu Hristos, ca să te înalți împreună cu El. Fii blând și smerit, ca să te învrednicești de slava cerească”.*⁶

Iubiți credincioși ai Mitropoliei Basarabiei,

Anul 2025 va rămâne în istoria Bisericii Ortodoxe Române și a neamului nostru românesc ca un an de mare binecuvântare. Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a

¹ Isaia 7, 14; Matei 1, 23

² Sfântul Ioan Gură de Aur

³ Luca 2, 14

⁴ Coloseni 3, 12-13

⁵ Sfântul Grigorie de Nazianz

⁶ Sfântul Efrem Sirul

aprobat în anul 2024 canonizarea a trei noi sfinți basarabeni, care s-au dovedit luminători ai credinței și mărturisitori ai iubirii de Dumnezeu în vremuri de încercare.

Acești trei sfinți, născuți și crescuți în Basarabia, sunt mărturii vii ale sfințeniei care poate înflori în mijlocul poporului drept-credincios. Ei ne învață că indiferent de împrejurări, cel ce își pune nădejdea în Dumnezeu rămâne statornic în credință și devine lumină pentru lume.

Sfântul Cuvios Mărturisitor Sofian de la Antim cunoscut drept „*apostol al iubirii și smereniei*”, a fost stareț al Mănăstirii Antim din București și un mare mărturisitor al Ortodoxiei în vremurile grele ale prigoanei comuniste. Prin rugăciune neîncetată, smerenie și dragoste pentru semeni, Sfântul Sofian a păstrat vie flacăra credinței, luminând sufletele celor ce se apropiau de el. El va fi cinstit pe **16 septembrie**, ziua în care ne rugăm pentru ca viața și lucrarea lui să inspire generațiile de astăzi.

Sfântul Cuvios Iraclie din Basarabia, exarh al mănăstirilor din Arhiepiscopia Chișinăului, a fost un model de viață monahală și slujire jertfelnică. Trăitor al virtuților evanghelice, Sfântul Iraclie a păstrat cu tărie unitatea credinței în Basarabia, slujind Biserica în vremuri de grele încercări. El va fi cinstit pe **3 august**, zi în care toți creștinii sunt chemați să urmeze pilda lui de viețuire curată și ascultare față de Dumnezeu.

Sfântul Preot Mucenic Alexandru din Basarabia este un adevărat martir al neamului românesc și al Ortodoxiei. Fiind un slujitor al altarului în Basarabia și un apărător al identității naționale și religioase, el a suferit prigoana regimului comunist, mărturisindu-L pe Hristos până la moarte. Sfântul Alexandru va fi cinstit pe **8 august**, zi în care ne amintim de jertfa sa și ne rugăm ca Dumnezeu să dăruiască și nouă curajul mărturisirii credinței.

Cinstirea acestor sfinți este o chemare adresată fiecăruia dintre noi de a urma exemplul lor. Prin rugăciune, post, smerenie și fapte de milostenie, să ne străduim să devenim lumină pentru cei din jurul nostru, precum ei au fost lumină în lumea lor. Sfântul Grigorie de Nyssa ne învață: „*Sfințenia este imitarea lui Dumnezeu după măsura omului*”.⁷

Să ne rugăm noilor sfinți basarabeni pentru pace, întărire în credință și pentru binecuvântarea tuturor românilor de pretutindeni. Fie ca viața lor să inspire generațiile noastre și cele viitoare, iar rugăciunile lor să ne ocrotească în toate zilele vieții noastre.

⁷ Sfântul Grigorie de Nyssa

Iubiți frați și surori în Hristos,

Proclamarea oficială a celor trei sfinți basarabeni va avea loc anul acesta, 2025, cu ocazia Centenarului recunoașterii statutului de Patriarhie a Bisericii Ortodoxe Române și a Centenarului ridicării la rang de mitropolie a Mitropoliei Basarabiei. Această dublă sărbătoare subliniază legătura profundă dintre unitatea noastră de credință și neam și cinstirea celor care, prin viața lor sfântă, au sfințit locurile în care au trăit.

Acești trei sfinți reprezintă repere spirituale și modele de viață creștină pentru toate generațiile. Proclamarea lor ca sfinți nu doar îmbogățește calendarul Bisericii noastre, ci și reafirmă legătura dintre jertfa lor personală și chemarea noastră de a păstra viața credinței ortodoxe în spațiul românesc.

Mitropolia Basarabiei, ridicată la rang de mitropolie în 1925, a fost și rămâne un simbol al unității spirituale a neamului românesc. Înființată într-o perioadă de mari transformări pentru România Mare, Mitropolia a avut un rol esențial în consolidarea identității religioase și naționale a basarabenilor. Deși a fost supusă unor încercări grele în timpul ocupației sovietice, Mitropolia Basarabiei și-a continuat lucrarea după reactivarea sa în 1992, păstrând vie flacăra credinței ortodoxe românești.

Centenarul Mitropoliei Basarabiei și Centenarul Patriarhiei Române sunt două momente istorice ce ne îndeamnă la reflecție asupra importanței unității de credință și de neam, precum și la recunoștință față de înaintașii noștri. Unitatea națională, consfințită prin Marea Unire din 1918, s-a reflectat și în organizarea bisericească, Mitropolia Basarabiei fiind un exemplu grăitor al acestui proces.

În anul 2025, cu prilejul acestei duble aniversări, suntem chemați să ne reînnoim angajamentul față de valorile ortodoxe, să păstrăm unitatea noastră de credință și să ne inspirăm din exemplul celor care au trăit cu demnitate creștină.

Iubiți fii duhovnicești,

În această perioadă sfântă, vă îndemnăm să înmulțiți rugăciunea, să citiți Sfânta Scriptură și să participați la Sfintele Slujbe. Rugăciunea sinceră și milostenia sunt daruri plăcute înaintea lui Dumnezeu. „*Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihni pe voi*”⁸, ne spune Hristos.

⁸ Matei 11, 28

Să dăruim celor aflați în lipsuri un cuvânt bun, un ajutor material sau o rugăciune, împlinind cuvântul Mântuitorului: „*Ceea ce ați făcut unuia dintre acești frați ai Mei, prea mici, Mie Mi-ați făcut*”.⁹

Sfântul Maxim Mărturisitorul spune: „*Cel ce-L iubește pe Dumnezeu iubește negreșit și pe aproapele său. Un astfel de om nu mai păstrează nimic al său, ci le dăruiește pe toate celor ce au nevoie*”.¹⁰ Acesta este și scopul vieții noastre creștine: să devenim chipuri ale iubirii lui Hristos.

Nașterea Domnului este începutul mântuirii noastre. Hristos ne cheamă să-L primim în inimile noastre, să devenim lumină în întunericul acestei lumi și să ne îndreptăm pașii spre Împărăția lui Dumnezeu. Sfântul Ioan Evanghelistul ne încredințează: „*Dumnezeu este lumină și niciun întuneric nu este întru El*”.¹¹

Să ne rugăm Pruncului Iisus să ne lumineze viața, să ne dăruiască bucuria mântuirii și să ne îmbrace în iubirea Sa nemărginită. Să păstrăm credința ortodoxă, să trăim în unitate și să mărturisim cu îndrăzneală Adevărul lui Hristos.

Iubiți frați și surori în Hristos-Domnul,

Încheiem acest cuvânt pastoral cu urarea Sfântului Apostol Pavel: „*Bucurați-vă pururea, rugați-vă neîncetat, mulțumiți pentru toate, căci aceasta este voia lui Dumnezeu, întru Hristos Iisus, pentru voi*”.¹² Amin!

AL VOSTRU CĂTRE HRISTOS DOMNUL RUGĂTOR

ȘI DE TOT BINELE DORITOR,

 PETRU

ARHIEPISCOPUL CHIȘINĂULUI,

MITROPOLITUL BASARABIEI ȘI EXARHUL PLAIURILOR

Însemnare: Preacuvioșii și preacucernicii preoți vor citi această Pastorală în mănăstirile și bisericile parohiale în ziua Praznicului Nașterii Domnului.

⁹ Matei 25, 40

¹⁰ Sfântul Maxim Mărturisitorul

¹¹ I Ioan 1, 5

¹² I Tesaloniceni 5, 16-18